

MENAR'IN KISIMLARI

Menarın Kısımları

Nazmü'd dâle'l Mânâ

1) Vücuthün Nazım

- Has
- Âm
- Müşterek
- Müevvel
-

2) Vücuthül Beyan

Vuzûh Cihetinden

- Zâhir
- Nâs
- Müfesser
- Muhkem

Hafâ Cihetinden

- Hafi
- Müşkil
- Mücmel
- Müteşabih

3) Vücuthül İstiğmal

- Hakikat
- Mecaz
- Sarih
- Kinaye

4) Vücuthül Vukuf

- Dâl Bil İbare
- Dâl Bil İşare
- Dâl Bid Delale
- Dâl Bil İktiza

Emir İle Sabit Olan Hükümler

1) Eda

- Kamil
- Kasır
- Şebihün Bil Kaza

2) Kaza

- Bimisli Makul
- Bimisli Gayri Makul
- Kaza Bimanel Eda

Husün

1) Husün Limanen Fi Aynihi

- Vaz'an
- Vaz'an olana mulhak, gayrısından dolayı güzel olana da müşabih.

2) Husün Limanen Fi Gayrihi

- Me'muru bihi eda etmekle gayır da eda edilen
- Me'muru bihi eda etmekle gayır eda edilmeyen

Vakit İtibariyle Emir

- 1) Mutlak
- 2) Mukayyet

- Vakit, müedda için zarf, Edası için şart, Vucubu için sebep olan (Namaz vakti)
- Müedda için mi'yar, vücube için sebep olan (Ramazan ayı)
- Müedda için mi'yar, vücube için sebep olmayacak. (Ramazanın kazası)
- Müşkil (Hac vakti)

Kubuh

- 1) Kubuh Limanen Fi Aynihi
 - Vaz'an
 - Şer'an
- 2) Kubuh Limanen Fi Gayrihi
 - Vasfen
 - Mücaviren

Sünnet

- 1) Muttasıl
 - Mütevater
 - Meşhur
- 2) Munkatı

Zahir

- Sahabenin İrsal Ettiği
- Tabiinin İrsal Ettiği
- Her asırda adil kişilerin irsal ettiği
- Bir yönden mürsel, bir yönden müsned olan.

Batın

- Nakleden kişiden kaynaklanan noksanlık
- Kendisinden daha kuvvetli bir delille zıt olması sebebiyle noksanlık

3) Mahalli Haber

- Haberi vahid hukukullah hakkında ise delil olur

- Eğer hukul ibad hakkında ise ravilik şartları gereklidir. Ve bu mesele kendisinde ilzam olmayan bir mesele ise haberi vahid yine delil olur.
- Yine hukukul ibad hakkında olup kendisinde bir yönden ilzam olup, bir yönden de olmazsa o haberi vahidin delil olması için adet ve adalet gereklidir.

4) Nefsi Haber

- Doğru olması vacip olan
- Yalan olması vacip olan
- Doğruya ve yalana ihtimali olan
- İki ihtimalden biri tercih olunan

Beyan Beş Kısımdır

- 1) Beyan-ı Takrir
 - 2) Beyan-ı Tefsir
 - 3) Beyan-ı Ta'yir
 - 4) Beyan-ı Zarure
 - 5) Beyan-ı Tebdil
- İcma'ın Mertebeleri

- En kuvvetlisi sahabenin icma'ıdır.
- Daha önce sahabenin ihtilafı olmayan bir meselede tabiinin icma'ıdır.
- Daha önce sahabenin ihtilafı olan bir meselede tabiinin icma'ıdır.

Kıyas'ın Şartları

- 1) Mekîsün aleyh, diğer bir nas ile kendi hükmüne mahsus olmayacak. Yani hüküm hakkında nas bulunmamalıdır. Çünkü kıyasa hakkında nas bulunmayan meselelerde müracaat edilir.
- 2) Mekîsün aleyh kendisiyle kıyas tarikından dönülmüş olmayacak.
- 3) Asıl ile sabit olan şer'i hüküm fer'e geçecek.
- 4) Nas ile sabit olan şer'i hüküm kıyastan sonra da bakî olacak.

Şer'i Hükümlerin Taalluk Ettiği Mükelleflerin Fiilleri

Bu fiillerden maksat ya umumi bir menfaat, ya da hususi bir menfaattir. Eğer o fiillerden maksat umumi olarak cemiyetin menfaati ise fiil Hz. Allah'ın hakkıdır. Eğer fiillerden maksat hususi bir menfaat ise fiil kulun hakkıdır. Bazen bir fiilde hem kulun hem de Allah'ın hakkı bulunabilir.

Bu fiiller dörde ayrılır:

- 1) Yalnız Allah'ın hakkı
- 2) Yalnız kulun hakkı
- 3) Her ikisi de olup Allah'ın hakkı galip olan
- 4) Her ikisi de olup kulun hakkı galip olan

Ahkam-ı Meşrûa Kendisine Taalluk Eden Şeyler Dörttür

- Sebep
- İlllet
- Şart
- Alamet

Ehliyete Müessir Arızî Haller

İnsanın ehliyeti tamamlandıktan sonra ehliyeti yok eden ya da eksikleştiren yahut ta yok etmeyen ve eksiltmeyen ancak insanla ilgili bazı hükümlerde değişiklik yapan bazı haller zuhur edebilir, arız olabilir.

Bunlara ehliyete arız olan haller denir ve iki kısımıdır:

Semavi : İrade isteğe bağlı olmayan hallerdir. Mesela delilik, bunaklık, unutmak, uyku, baygınlık, ölüm hastalığı ve ölüm gibi.

Mükteseb : İrade ve istek ile kazanılmış olan hallerdir. Mesela, bilgisizlik, hata yapmak, ciddiyetsizlik, sefeh, sarhoşluk gibi.